

A stylized illustration of a lighthouse with a red and white striped body and a grey top, situated on a green cliff. The lighthouse has two circular windows with crosshairs. In the background, there are blue waves, white foam, and a bright sun or moon in a light blue sky. The overall style is flat and colorful.

Maják

Duben
2020

Dobrovolníci
v první linii

Velikonoce
v Rusku

VTIPY

Editorial

Milí čtenáři,
i v této nelehké době vychází školní časopis Maják. Tentokrát ale elektronicky. V tomto čísle se můžete těšit na zábavné luštění, vtipy, rozhovor s reportérem ČT, pár tipů na to, co můžete dělat v karanténě, reportáž z CCV Pardubice a další. Máme za sebou Velikonoce a celá redakce doufá, že jste si užili Velikonoce tak, jak se sluší a patří. Pochopitelně ale s dvoumetrovou pomlázkou a rouškou na obličeji 😊. Kromě spousty dalšího se také dozvíte, jak se Velikonoce slaví v Rusku. Teď už vás nebudu zdržovat, ať se můžete s chutí pustit do čtení.

Petr Bezpalec, 7. A

Obsah

Hlavní téma

- Dobrovolníci v první linii, str. 3

Rozhovor

- David Macháček, str. 4-5

Škola

- Co dělat v karanténě, str. 4
- CCV Pardubice, str. 6-7

Příroda

- Umiš dělat mrtvého?, str. 8
 - Rychlý tank, str. 8

Zahraničí

- Velikonoce v Rusku, str. 7

Luštění

- Šifry, str. 9-10
- Nonogram, str. 11

Vtipy

- Vtipy, str. 12

Dobrovolníci v první linii

Dnes budu psát o dobrovolnících v první linii. O lidech, kteří jsou v bezprostřední blízkosti s těmi, kteří jsou pozitivní na COVID-19 nebo těmi, kteří mají na nákazu podezření. Musí pracovat od brzkého rána do noci. Smí si dojit na toaletu jednou za čtyři hodiny kvůli malému počtu ochranných obleků. Po každé toaletě se musí svléknout z ochranného obleku a obléknout si nový, což zabere zhruba další půlhodinu. Dobrovolníci jsou nejčastěji na odběrových stáncích nebo u nemocných pacientů. Asi se ptáte, jaký mají denní režim. Jejich denní režim je nepravidelný, každý den je to jinak, jeden den vstanou a pečují od rána do noci o nemocné pacienty, další den zase

pomáhají v laboratořích... Záznamy z 2. dubna ukazují, že je přes 1100 pracujících dobrovolníků a přes 2900 lidí, kteří by chtěli pomáhat. Vzhledem k aktuálnímu datu se dá předpokládat, že tato čísla narostla až dvojnásobně. Abych nepsal jen o dobrovolnících v nemocnicích, jsou i další dobrovolníci, kteří pomáhají například v domovech důchodců, chodí na nákupy lidem, kteří nemohou jen tak vyjít ven nebo vyrábí ochranné pomůcky a dezinfekce. Do pomoci lidem se zapojili i skauti. Pomáhají hlavně s nákupy lidem. Lékaři si dobrovolníků velice cení a podporují je.

Jakub Čeřovský, 7. A

Co dělat v karanténě

Dělejte to, co vás baví.
Zlepšete si fyzickou kondici.
Naučte se něco nového.
Běžte do přírody.
Čtěte.
Šijte roušky.
Ukliděte si.
Zahrajte si hry, které jste dlouho nehráli.
Buďte v kontaktu s přáteli.

Filip Bunček, 6. A

„V reportérech nás žalovali několikrát, ale nikdy jsme soud neprohráli,“ říká žurnalista a reportér David Macháček

V rámci projektového dne Komenský 2020 přišel do naší školy na přednášku žurnalista a reportér ČT David Macháček. Rozhodli jsme se ho pro vás vyzpovídat.

Jak jste se rozhodl stát se žurnalistou? Chtěl jste být něčím jiným, nebo vás táhla novinařina už od dětství?

Žurnalistiku vystudovanou nemám. Chodil jsem na ČVUT v Praze. Do třiceti let jsem dělal programátora databází. Ve třiceti jsem si řekl, že chci udělat nějakou změnu. Jednou jsem našel inzerát, ve kterém hledali redaktory do nově zakládající se Mladé fronty v Pardubicích. Tak jsem si řekl, že to zkusím.

Která reportáž vás zatím nejvíce bavila?

Každá reportáž je něčím zajímavá a je důležité, že je každá jiná. Bavily mě všechny reportáže, které jsem dělal.

Stalo se vám někdy jako investigativnímu novináři,

že vás lidé žalovali?

Ano, několikrát, ale zatím se nám v Reportérech nestalo, že bychom ten soud prohráli.

Jak jste přišel ke svému fotodeníku? Když se čtenář podívá na váš facebookový profil, uvidí za každý den jednu fotku. Proč zrovna tato forma deníku?

Chtěl jsem si psát deník, abych věděl, co a kdy jsem dělal. Nikdy jsem ale nebyl tak vytrvalý, abych psal do diáře. Tak jsem zvolil trochu jednodušší formu a začal si fotit fotky z míst, kde jsem byl. Časem ke každé fotce přibyla jedna věta a fotodeník byl na světě.

Proč máte ve fotodeníku všechny fotky černobílé?

Při zpracování reportáží v televizi musíme dělat pečlivé barevné korekce. Tahle práce mě moc nebaví, a tak si černobílou fotkou trochu odpočinu od barevného světa.

Je někdy problém s barevnými úpravami reportáže?

Je a občas to nejde ani udělat tak, aby dva záběry měly stejnou barvu. Takže mezi ně vkládáme ilustrační záběry. Třeba když děláte rozhovor v bílé místnosti a pak se přesunete do jiné, kde je jiné světlo, použijete třeba krátký pohled z okna jedné z místnosti, oko si pak barevného rozdílu tolik nevšimne.

Používáte často ilustrační záběry?

Ano, v každé reportáži je jich strašně moc. A není to jen kvůli změně barvy. Používají se třeba, i když člověk dělá moc velké mezery mezi větami, nebo se zasekne. Když ale naopak chceme, aby bylo vidět, že člověk nad něčím přemýšlí, pauzy tam necháváme. Dále se také používají, aby si divák lépe dokázal představit, v jakém prostředí rozhovor vzniká.

Kolik v Reportérech ČT točíte reportáží za měsíc?

Jen jednu. Je to tak akorát čas, za který se naše reportáž dá stihnout udělat. My točíme reportáže, které mají okolo dvanácti minut a je v nich mnohem více informací než v jedné reportáži ve zprávách, která trvá okolo třiceti vteřin.

Chtěl byste si vyzkoušet i nějaké jiné povolání než reportér a žurnalista?

Asi ne. Když jste reportér, můžete natáčet zpravodajství, publicistiku a od té pak máte jen kousek, abyste dělal reportéra z nějakých vážných vyšetřovacích případů.

Jak vymýšlíte nápady, o čem budete natáčet?

Třetinu podnětů k natáčení nám posílají diváci, další část vymyslíme na poradě a třetinu člověk vymyslí sám. Při natáčení reportáže se setkáte s velkým množstvím lidí a ti vás taky dokáží inspirovat.

Děkujeme za rozhovor.

Petr Bezpalec, Jakub Čeřovský, 7. A

CCV Pardubice

Dne 9. března šla třída 8. A v rámci PČ do CCV Pardubice, které najdete v Gymnáziu Mozartova. Tam byl program na téma „Toto je má budoucí škola“ neboli o našem budoucím povolání.

Lidé vs. ovce

Nejdříve jsme se tedy rozdělili na dvě skupiny, aby nás nebylo moc. Na seznámení ve skupině jsme dostali karty různých ovcí. Měli jsme si vybrat jednu, která nám připomínala sebe a proč. Byly tam např. černá ovce mezi bílými, ovce dívající se na hodinky, vlk oblečený v ovčí kůži a mnoho dalších. Po seznámení jsme mluvili o povolání našich příbuzných. V průběhu jsme dostávali i papíry, abychom se mohli lépe zamyslet a uvažovat.

Podmínky k vybrané práci

Poté jsme měli zapřemýšlet, jak by naše práce měla vypadat. Kdy chci pracovat, např. pouze v noci nebo pouze ve dne, ve dne i v noci. S čím chci pracovat, např. se stroji, texty, myšlenkami, lidmi, rostlinami, zvířaty, chemikáliemi apod. Kde chci pracovat, např. v zahraničí, pouze v ČR, doma, ve škole.

Moje kariéra jako divadlo

Jakmile skončila aktivita s ovcemi, tak jsme měli na papír obkreslit ruku a spolužáci nám do ní napsali, v čem jsme dobří, a co nám jde. Další téma bylo „Moje kariéra jako divadlo“, kde byly čtyři typy divadla. Měli jsme uvažovat o jistotě práce, nárocích na člověka a o tom, co člověk získá. Mluvili jsme o pouličním, improvizacním, kamenném divadle a o filmu. Po sepsání informací každý z nás řekl, kde by chtěl hrát. Všichni jsme tedy řekli ve filmu. Nečekaně náš další úkol byl během deseti minut promyslet a zahrát nějaký

film. Naše skupina tedy hrála o Šípkové Růžence. Sice jsme to nedomysleli, ale užili jsme si to.

Další karty

Po přestávce jsme dostali další karty, kde byla zvířata. Jedno jsme si měli vybrat a nějak okomentovat. Poté jsme měli vyplnit „Koláč rozmanitých inteligencí“, nic jsme tedy nepekli, ale bylo zde osm oborů – přírodovědná, verbální, hudební, logická, prostorová, tělesná, personální a sociální.

Výběr konkrétního povolání

U každého oboru bylo dvanáct otázek, na něž jsme měli odpovědět ano nebo ne. Ze dvou oborů, kde bylo nejvíce kladných odpovědí, jsme si mohli vybrat povolání, které se k nám hodí. Třeba ten, kdo měl nejvíce hudební oblast, může být skladatel, herec, nebo i DJ. Kdo měl prostorovou, může být malíř, učitel, fotograf a mnoho dalšího.

Domů jsme odcházeli s novými znalostmi a spoustou materiálů o volbě povolání.

Daniela Pirklová, 8. A

Velikonoce v Rusku

V Rusku se oslavují pravoslavné Velikonoce podle starého Juliánského kalendáře, tedy o jeden týden později než u nás. Rusové si nechávají v kostele vysvětit vajíčka a následně je vařená konzumují k obědu. Také pečou ruské kuliči – nezdobený chléb politý sněhem z bílků. Veselé svátky jara mají i zde řadu tradic a obyčejů – tradiční barvení a zdobení vajíček je červené – jako symbol Kristovy krve. Navíc na rozbíjení skořápek používají hřebíky pro připomenutí Kristova ukřižování. Přepychovou slavností je velikonoční oběd, u něhož se většinou sejde celé příbuzenstvo.

BONUS – recept na ruský velikonoční bochánek

Ingredience:

- 1 hrnek horké vody
- 60 g másla
- 1-2 vejce
- 60 g cukru moučka
- špetka soli
- 30 g sušeného mléka
- 500 g mouky
- 2,5 lžičky droždí
- 140 g rozinek

Smíchejte všechno kromě rozinek. Rozinky přelijte vroucí vodou a nechte 10 min nabobtnat a následně přidejte do těsta. Vytvořte bochánek a vložte ho do trouby předehřáté na 170 °C a pečte dozlatova. Nechte vystydnout a podávejte.

Ondřej Ježek, 6. A

Umíš dělat mrtvého

Věděli jste, že když vačiči vyděsí dravec, ztuhne v nepřírozené póze a dělá že je mrtvá?

Rychlý tank

Víte, že nosorožec dvourohý a indický dokáže běhat rychlostí až 55 km/h?

Komárek Matěj, 7. A

Šifry

Polský kříž

Je jako čtverec 3x3. Podle pozice v okně pak určíme, o které písmeno se jedná.

Háčky a čárky se musí doplnit.

Slovo „ahoj“ bychom napsali takto:

A	B	C	D	E	F	G	H	I
J	K	L	M	N	O	P	Q	R
S	T	U	V	W	X	Y	Z	

Caesarova abeceda

Používá se normální abeceda, ale podle vaší volby se posune, o kolik písmen chcete. Háčky a čárky se musí doplnit. Kdybychom to posunuli např. o 3 písmena, vypadalo by takto:

A B C D E F G H Ch I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z – normální abeceda

D E F G H Ch I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z A B C – posunutá o 3

V tomto případě bychom „ahoj“ napsali takto:

D = A

J = H

R = O

M = J

Morseova abeceda

Jedna z neznámějších šifer. Může být však vyjádřena různými způsoby než obvykle. Abecedu tvoří čárky a tečky, takže písmena si můžete zapamatovat pomocí slov. Číslo se ovšem můžete naučit taky. Konec písmene zakončíme lomenou čarou (/), konec slova nebo věty dvojitou lomenou čarou (//). Háčky a čárky se musí doplnit.

A	.-	akát	M	--	mává		
B	...-	blyskavice	N	-.	nástup	1
C	-. -.	cílovníci	O	---	ó náš pán	2	..---
D	.-.	dálava	P	..--	papírnici	3	...--
E	.	erb	Q	--.-	kvílí orkán	4-
F	..--	filipíny	R	.-.	rarášek	5
G	...-	Grónská zem	S	...	sekera		
H	Hrachovina	T	-	trám		
CH	----	chléb nám dává	U	..-	učený		
I	..	ibis	V	...-	vyučení		
J	..--	jasmín bílý	W	..--	vagón klád		
K	-. -.	krákorá	X	-. -.	xénokratés	6	-....
L	.-.	lupineček	Y	-. -.	ý se ztrácí	7	--...
			Z	--..	známá žena	8	---..
						9

Tlačítkový mobil

Dříve se používaly tlačítkové mobily, kdy jste při psaní zpráv museli několikrát stisknout určité tlačítko, abyste dostali písmeno. Háčky a čárky se musí doplnit.

1	2 abc	3 def
4 ghi	5 jkl	6 mno
7 pqrs	8 tuv	9 wxyz
*	0	#

Slovo „ahoj“ bychom vytukali takto:22 44 666 5. Kdybychom však chtěli napsat větu, použijeme 0 jako mezeru.

Slovní spojení „škola Noe“ bychom napsali takto: 7777 55 666 555 2 0 66 666 33.

Nyní se pokuste vytukat spojení slov *Milujeme Maják*:

Spirála

Když chceme zašifrovat nějakou větu, můžeme použít způsob „spirály“. Místo abychom ho napsali na řádek, napíšeme ho, aby se podle klíče dalo rozluštit, co je tu napsáno.

Zkuste rozluštit, o jakou větu se jedná:

Š E J Á
K O E L
O N S Ě
L A K V

Zlomky

Zlomky pracují na podobném principu jako Polský kříž a Tlačítkový mobil. Číslo dole se nemění, mění se pouze číslo v horní části zlomku podle pozice písmene (1, 2 nebo 3). Háčky a čárky se musí doplnit.

A B C 1	D E F 2	G H CH 3
I J K 4	L M N 5	O P Q 6
R S T 7	U V W 8	X Y Z 9

Jak zapíšete větu *Budu vzorně a včas odevzdávat články do Majáku?*

Daniela Pirklová, 8. A

Vtipy

Chucku Norrisovi se jednou při seskoku z letadla neotevřel padák. Hned příští den ho šel reklamovat.

Duševně narušený muž napustil jedem peníze určené pro dětské domovy. Prozatím zemřelo 20 poslanců, 2 starostové a 1ministr. Zaměstnanci dětských domovů a děti samotné, jsou mimo ohrožení života.

Po těžké autonehodě se na pooperačním probere chlap a zděšeně volá na doktora: „Pane doktore, pane doktore, nemůžu nahmatat nohy!“ „No nedivte se, pane Kadlec, vždyť jsme Vám uřízli obě ruce!“

„Tati, odkud se berou děti?“

„Kupujou se na Alze.“

„A proč se na ně teda musí 9 měsíců čekat?“

„No protože je doručuje Česká pošta!“

Co to bylo za ránu??!!

Spadla mi bunda...

Tak hlasitě?

Nestihl jsem se z ní vysvléct.

Máma: Pepíčku, co jste dnes probírali ve škole?

Pepíček: Noo, výbušniny!

Máma: Aha, a co budete probírat zítra?

Pepíček: Trosky!

Baví se dvě kamarádky a jedna z nich povídá:

„Představ si, moje dítě si šlo hrát ven,

a za chvíli přijde kus bláta a říká mi mami!“

Jakub Čerovský, 7. A

Zdroje obrazových materiálů

Archiv redaktorů a učitelů ZŠ Noe
Novinky.cz, Echo24 a irozhlas.cz
https://cdn.pixabay.com/photo/2020/03/17/07/15/coronavirus-4939242__340.jpg
<https://www.ceskatelevize.cz/lide/david-machacek/>
<https://plus.rozhlas.cz/host-david-machacek-zurnalista-a-fotograf-8166697>
<https://www.stoplusjednicka.cz/ozivla-mrtvola-vacice-virzinska-dokonaly-zvireci-fakir-predstirajici-smrt>
<https://www.zoozlin.eu/nosorozec-tupoosy-jizni/>
<https://junak.cervenepecky.cz/11/files/sifrovani.pdf>
<http://m.hvezdarna-fp.eu/news/velky-polsky-kriz/>
https://no.wikipedia.org/wiki/Fil:Mobile_phone_keyboard.svg

Na vydání tohoto čísla Majáku se podíleli

Petr Bezpalec, Lukáš Bunčeka, Jakub Čeřovský, Antonín Horkel, Ondřej Ježek,
Matěj Komárek, Daniela Pirklová, Filip Bunčeka

Vaše reakce, náměty a připomínky si rádi přečteme. Využijte „poštovní schránku“ Majáku ve vestibulu školy, případně napište na casopismajak@gmail.com.

Náklady na tisk a vydání tohoto čísla školního časopisu jsou hrazeny z projektu O2 Chytrá škola.

Bez písemného svolení vydavatele je zakázáno jakékoli užití částí nebo celku díla, zejména rozmnožování a šíření jakýmkoliv způsobem, mechanickým nebo elektronickým, v českém nebo jiném jazyce.